

អ្នកឃ្នាំមើលការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា

Cambodian Development Watch

លេខទី ១ ផ្ទាំងទី ១

NGO Forum
 on CAMBODIA

មិថុនា ២០០៥

NGO Statement on the Monitoring of CG Benchmarks

NGOs look forward to concrete outcomes from the Consultative Group meeting

NGOs welcome next week's quarterly meeting of the Government-Donor Coordination Committee as an important opportunity to monitor progress on benchmarks agreed at last December's Consultative Group (CG) meeting. NGOs appreciate their inclusion in many of the Technical Working Groups that have been helping to monitor progress, and agree to abide by the principles of these groups.

As stated at the Civil Society Forum on the NGO Statement to the CG Meeting last November, "Government, donors, and NGOs [need to] unite together to end corruption, develop an independent non-partisan judiciary and ensure that all Cambodians have the ability to lift themselves from poverty."

The Royal Government of Cambodia (RGC) has made positive steps in the first quarter toward achieving its benchmarks relating to anti-corruption. The Ministry of National Assembly-Senate Relations and Inspection has convened an intra-ministerial task force to redraft the Law on Anti-Corruption in accordance with international standards. This redraft is underway, in consultation with international technical advisors, donors, and with promised coordination with civil society. NGOs look forward to a law that accords with international standards and the UN Convention Against Corruption. NGOs note that the RGC has also committed itself to bring cases of corruption to the courts under existing laws.

NGOs observe that the human rights situation has worsened since the last CG Meeting, particularly in relation to freedom of expression and freedom of assembly. Progress is still needed on the eight fundamental laws required for effective functioning of the judiciary. NGOs note that the draft Criminal Procedure Code is currently undergoing further revision to remove various flaws.

NGOs welcome the current initiatives of both donors and the government to develop an organic law and a strategic framework for decentralization and deconcentration. It views this undertaking as a laudable first step towards improving the delivery of services in local communities through enhanced participation of provincial and sub-national authorities as well as local communities. NGOs would like to see more substantial participation in decision-making under the deconcentration framework by enabling the participation of NGOs and other civil society organizations in development planning bodies and other decision-making processes.

NGOs note that consultation on drafts of the sub-decrees on Land Management and Economic Concessions has begun, and that there is agreement on the need to set up an inter-ministerial working group to look at how to enforce Article 18 of the Land Law. NGOs look forward to the RGC's immediate public disclosure of contracts governing economic land concessions as a first step towards better land management. NGOs also note the continued importance of maintaining the moratorium on logging and transport of logs.

NGOs are closely monitoring the disbursement of the budgets for Health and Education to ensure that local health and education providers receive allocated funds in a timely manner. So far this year, salaries have been disbursed but funds for operating costs have not been received in most provinces and districts. Administrative reforms, including adequate public service salaries and a merit-based system, will be necessary prerequisites for an improvement in service delivery.

NGOs are closely monitoring the disbursement of the budgets for Health and Education to ensure that local health and education providers receive allocated funds in a timely manner. So far this year, salaries have been disbursed but funds for operating costs have not been received in most provinces and districts. Administrative reforms, including adequate public service salaries and a merit-based system, will be necessary prerequisites

Four months after the Consultative Group meeting, the Royal Government has yet to deliver on the following benchmark, which they had agreed to do "immediately":

"Increase transparency of state management of natural resources through immediate public disclosure of existing contracts and compliance status (royalties and other key provisions) of contracts governing economic land concessions, mining concessions, fishing lots and continued disclosure of status of review of forest concessions."

will be necessary prerequisites for an improvement in service delivery.

NGOs look forward to adoption of the Domestic Violence Law and Anti-Trafficking Law as important steps towards better protection for victims of domestic violence and trafficking.

NGOs reconfirm their commitment to engage with the reform process in a constructive way, helping to bring the voice of the communities we serve to the policy-makers and implementers of Cambodia's reform agenda.

Promoting Social Accountability in Rural Cambodia: The Citizens Rating Report

There is much concern in Cambodia today on the performance and accountability of government agencies, particularly those delivering basic social services and developing key infrastructures in the communes. While most government agencies can provide quantitative reports and statistics such as literacy rates, school enrollment, and number of health centers constructed, nothing much is known with regard to the quality of services provided and infrastructures built, particularly on whether these outcomes really met the needs of those it intend to serve. Cognizant of this, the recent Cambodia National Poverty Reduction Strategy progress report posed a challenge to NGOs help monitor poverty reduction in Cambodia.

An option recommended by the report is for NGOs to prepare report card surveys to feel the pulse of the public on certain important issues, including service delivery.

In keeping with its mission to strengthen civil society participation in pro-poor local governance, the Commune Council Support Project [CCSP] pioneered in Cambodia the implementation of Citizens Rating Report [CRR], a methodology patterned after the internationally acclaimed report cards that were first implemented in Bangalore, India. Briefly, the CRR gathers user perceptions on the satisfaction and adequacy of services; these results were used as a take off point to generate collective pressure and prompt commune officials and social service providers to respond positively to the civic call for improvements in service delivery.

The CRR probes into three basic social services and two infrastructure projects in the communes. These are potable water systems, health services provided by the health center, primary education, as well as rural roads and small scale irrigation projects. The CRR results revealed that, in general, citizens in the communes have low levels of satisfaction of basic social services delivered and key infrastructures built by the government. A brief summary of the results are presented below:

1. There is a very low level of satisfaction of parents or guardians of the children enrolled in the primary schools in their respective communes. The dissatisfaction rate for primary education in the communes is 65.8%, while the satisfaction rate is only 34.2%. Dissatisfaction comes from the poor quality and lack of classrooms, lack of books and other learning materials, the lack of punctuality of school teachers, and excessive fees demanded by teachers from the students.
  2. Overall, citizens in the communes are dissatisfied with the potable water system installed by the government. The satisfaction rate for potable water systems is only 43.1%, while the dissatisfaction rate is 56.9%. The major causes of dissatisfaction are long distances from residence to the water pumps; too many users of water pumps resulting to spending more time on the waiting lines; water pumps breaking down too often and when it does, there is no person in the village that can repair it; and the lack of community consultation in deciding where the pumps should be set up.
  3. Compared to other social services subjected to CRR, the level of satisfaction of the immunization program is relatively high at 63.5%. On the other hand, the 36.5% attributed their dissatisfaction to the unpredictable schedules for vaccination, inadequacy of vaccines, and the high costs of immunization.
  4. The overall satisfaction rating for small-scale irrigation projects is 41.2%. Farmers expressed dissatisfaction on the poor mechanisms for sharing of water, the lack of financial transparency in the usage of irrigation fees, low participation of farmers in maintaining the irrigation system, and of having to pay informal costs to avail of the irrigation service.
- Citizens are equally divided in terms of their level of satisfaction of roads built in the communes. However, among the reasons for dissatisfaction are poor quality of construction, poor road maintenance, and the huge contributions

STATEMENT OF CAMBODIAN NGOS ON THE ASSESSMENT OF IMPLEMENTATION OF BEIJING PLATFORM FOR ACTION UN CONFERENCE ON BEIJING PLUS 10, NEW YORK, USA

February 26-March 6, 2005

We the members of CAMBOW¹, NGO Forum², AD/C network and WCCO³, would like to thank the United Nations and all governments for their continued commitment in promoting human rights of women by giving us the opportunity to come together to review the implementation of Beijing Platform for Action (BPFA). We commend the Cambodian government and other governments for the progress they have made in advancing women's rights for equality, development, and peace. However, in Cambodia the results of implementation have not met the promises made in BPFA relating to the twelve critical areas of concerns including, poverty reduction, education and training, health, violence against women, armed conflict, economy, decision making, institutional mechanisms, human rights, the media, the environment, and the girl child. The NGO community in Cambodia calls for its government to reaffirm its commitment to BPFA, especially on combating violence against women.

In the last ten years the Cambodian government has made some progress in combating violence against women particularly in policy development and training. The Ministry of Women's Affairs (MoWA) approved a Five Year Plan of Action for Advancing Women. The Ministry has also prioritized and worked hard to get the Law on the Prevention of Domestic Violence and protection of Victims passed, it has created an information center and organized and provided training to law enforcement officers to combat trafficking. The ministry of Justice has proposed that the Law on Suppression of Kidnapping and Trafficking of Human Person be amended to incorporate all forms of trafficking. The Ministries commitments were reaffirmed at the Donor's Consultative Group Meeting in late 2004, a high level meeting, where it was agreed that the two laws need to be passed within the next two years, in addition, the government has made an amendment to a provision on rape in the Criminal Code giving it the severer punishment of life imprisonment. The Cambodian Government has also signed a Memorandum of Understanding between Cambodia and Thailand to assist victims of trafficking and in 2001 the Cambodian National Council for Women was created. The Ministry of Interior with cooperation from NGOs, have undertaken a pilot project in Kandal province to train police to intervene in cases of violence against women. NGOs play a critical role in

supplementing the government's measures by protecting and promoting women's rights through providing shelter, counseling, rehabilitation, legal assistance, education, skill training, awareness raising, community organizing, police and service provider training, job placements, and policy advocacy.

However, the implementation has been slow and far less has been achieved than what was promised as part of BPFA. Areas of concern are that there is inadequate allocation of government funds for the advancement of women's right, the government has been condoned for their lack of measures in protecting women, particularly from trafficking, rape and domestic violence, there continues to be a lack of law and mechanisms to punish officials who are involved in or who support violence against women, there is dysfunction in the Supreme Council of Magistracy in utilizing their power to discipline corrupt judiciary staffs, the government does not provide any direct services to victims of violence against women, there is a lack of willingness in the judiciary to prosecute perpetrators or order compensation to victims, there are limited on research and studies on dimension of scope, causes and effects of violence against women, there is a lack of protection of service providers as illustrated in the recent raid at an AFESEP shelter, there is a lack of provision of legal assistance to survivors, victims cannot access remedies without a court order, there is a lack of sensitivity from levels of reinforcement officials in regards to women and children's issue, the Cambodian report on CEDAW are submitted late, and that, there is a lack of mobilization of and participation from the public and youth in promoting women's rights which could be achieved through school curriculum or state media. Children and mother's health is deeply worrying, especially in regards of HIV/AIDS and the increase of infant mortality.

As the remaining issues are significant, it is recommended that the achieving of BPFA goals be prioritized by the government. To accomplish these goals it is proposed that in the next five years the following occur :

1. Adoption of the Law on the Prevention of domestic Violence and Protection of Victims as it is critical in protecting family members from being abused.

2. Amendment of the Law on Suppression of Kidnapping and Trafficking of Human Person to deal with all forms of trafficking including prostitution, marriage, people cargo, couriering, adoption, forced labor, and other exploitation.
3. Establishing of a division within the existing court, if not a new separate court, for cases involving families, juveniles and/or children.
4. Acceleration of judicial reforms by strengthening the Supreme Council of Magistracy to punish corrupt judicial staff.
5. Immediately increasing and ensuring the security and safety of service providers, victims, and witnesses of violence against women.
6. Establishing and providing state owned and run shelters, rehabilitation programs and counseling services so as not to be on dependent on NGOs and to benefit from having national jurisdiction.
7. Creation of rehabilitation and anger management-counseling for abusers to prevent them from continuing their negative behavior.
8. Allocation of adequate funds to relevant ministries for their anti-violence efforts.
9. Issuing national reports on violence against women in Cambodia.
10. Removing discriminatory laws against women.
11. Cooperation amongst states in the sub-region and create common legislations for protection of traf-ficked women.
12. Giving appropriate attention to the different patterns of family abuse and vulnerability and affective measures for different age, gender and socio-economic groups, taking into particular account vulnerable women.
13. Adoption and implementing national policy plans of action to end all forms of violence against women.
14. Ratification of the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families.
15. Ratification of the optional protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women.

1- CAMBOW is a non governmental organization that focuses primarily on advancing the causes of women. It has 36 organization members. It works to promote the respect for and protection of women's rights through education, training, re-search, documentation and advocacy.

2- Gender Forum of NGO Forum, a consortium of more than 70 NGOs, works to promote and protect the areas of women's rights, poverty reduction, and environmental preservation.

3- Women Confederation of Cambodia Organization, a coalition of 20 NGOs working for the promotion of women's and children's rights.

តមកពីទំព័រទី ៤ (ភាសាខ្មែរ)

៩. ចេញរបាយការណ៍ថ្នាក់ជាតិ អំពីអំពើហិង្សាចំពោះស្ត្រី នៅកម្ពុជា។
១០. លុបចោលរាល់ច្បាប់ដែលមានការរើសអើងចំពោះស្ត្រី ។
១១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងចំណោមរដ្ឋទាំងអស់ នៅក្នុងអនុតំបន់ និង-បង្កើតច្បាប់រួមមួយសំរាប់ការពារស្ត្រី ដែលត្រូវបានជួញដូរ ។
១២. ផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់អោយបានត្រឹមត្រូវ ចំពោះរាល់ទម្រង់ នៃអំពើ រំលោភបំពានក្នុងគ្រួសារ និងភាពដែលងាយរងគ្រោះ និង វិធានការប្រសិទ្ធភាពទាំងឡាយចំពោះក្រុមដែលមានអាយុ យេនឌ័រ និង សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមខុសគ្នា ជាពិសេសយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើស្ត្រី ។
១៣. អនុម័ត និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពគោលនយោបាយជាតិ ដើម្បីបញ្ចប់រាល់ទម្រង់នៃអំពើហិង្សា ចំពោះស្ត្រី ។
១៤. ផ្តល់សម្រាប់ចំពោះអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីការការពារសិទ្ធិរបស់កម្មករអន្តោប្រវេសន៍ និងសមាជិក គ្រួសាររបស់គេ ។
១៥. ផ្តល់សម្រាប់ចំពោះពិធីសារ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់នូវរាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងមកលើស្ត្រី ។

1. CAMBO គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយ ដែលផ្តោតការងារជាសំខាន់លើការលើកកម្ពស់មូលហេតុរបស់ស្ត្រី ។ អង្គការមានអង្គការ ជាសមាជិកចំនួន ៣៦ ។ អង្គការជំរុញការគោរព និងការការពារសិទ្ធិស្ត្រី តាមរយៈការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល ការស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ពឯកសារ និងការតស៊ូមតិ
2. Gender Forum on NGO Forum គឺជាបណ្តុំអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាង ៧០ ដែលបំពេញការងារសំដៅលើកកម្ពស់ និង ការពារ វិស័យសិទ្ធិស្ត្រីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិរក្សបរិស្ថាន ។
3. Women Confederation of Cambodian Organization : គឺជាសម្ព័ន្ធអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន ២០ ដែលបំពេញការងារកក់កំរិតសិទ្ធិស្ត្រី និងកុមារ ។

Content in Khmer

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពី ការតាមដានសន្តិសុខស្បៀងក្នុងតំបន់ កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់

NGOs ចង់ឃើញលទ្ធផលពាក់ស្តែងពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សូមស្វាគមន៍ចំពោះជំនួបប្រជុំប្រចាំត្រីមាសនៅសប្តាហ៍ក្រោយរបស់គណៈកម្មការសំរាប់សំរួលម្ចាស់ជំនួយ និងរដ្ឋាភិបាល ដែលជាឱកាសមួយដ៏សំខាន់ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ តាមដានភាពរីកចម្រើននៃសន្តិសុខស្បៀងក្នុងតំបន់ ដែលបានព្រមព្រៀងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅចុងខែធ្នូកន្លងទៅនេះ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សូមអបអរការបញ្ចូលនូវអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនទៅក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសដែលបាន និងកំពុងជួយត្រួតពិនិត្យតាមដានភាពរីកចម្រើន និងយល់ព្រមគោរពតាមគោលការណ៍របស់ក្រុមការងារនេះ។

ដូចដែលបានលើកឡើងនៅឯវេទិកាសង្គមស៊ីវិល ស្តីពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំពោះកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ ចុងខែវិច្ឆិកាកន្លងមក៖ " រដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ជំនួយ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវរួមគ្នាដើម្បីបញ្ចប់អំពើពុករលួយ បង្កើតតុលាការមួយឯករាជ្យមិនប្រកាន់គណបក្ស និងធានាថាជន កម្ពុជាគ្រប់រូបមានលទ្ធភាពងើបចេញពីភាពក្រីក្របានដោយខ្លួនឯង" ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបោះជំហានវិជ្ជមាននៅត្រីមាសទី ១ ឆ្ពោះទៅសំរេចនូវសន្តិសុខស្បៀងក្នុងតំបន់ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចបានបង្កើតក្រុមការងារមួយក្នុងក្រសួងដើម្បីធ្វើពង្រាងឡើងវិញនូវច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយមួយដែលស្របទៅនឹងបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។ ពង្រាងឡើងវិញនេះកំពុងចាប់ផ្តើមក្រោមការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអន្តរជាតិម្ចាស់ជំនួយ និងដោយមានការសន្យាសំរាប់សំរួលជាមួយសង្គមស៊ីវិល។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសង្ឃឹមថាច្បាប់មួយនេះ នឹងស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ អង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលកត់សំគាល់ឃើញថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏បានប្តេជ្ញាចិត្តនាំយកករណីអំពើពុករលួយទៅកាន់តុលាការ នៅក្រោមច្បាប់ដែលមានស្រាប់។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសង្កេតឃើញថា ស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សកាន់តែធ្លាក់ចុះជាងមុនតាំងពីជំនួបប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកមុនមកជា ពិសេសទាក់ទងទៅនឹងសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងសេរីភាពនៃការប្រជុំ។ ភាពជឿនលឿន គឺនៅតែត្រូវការចំពោះច្បាប់គោលចំនួន ៨ ដើម្បីអោយមានប្រសិទ្ធភាពនូវដំណើរការរបស់តុលាការ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលកត់សំគាល់ថាពង្រាងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបច្ចុប្បន្ន កំពុងពិនិត្យឡើងវិញ និងដកចេញនូវភាពឥតខ្ចោះមួយចំនួន។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សូមស្វាគមន៍ចំពោះការផ្តួចផ្តើមនីតិវិធីរវាងម្ចាស់ជំនួយ និងរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបង្កើតច្បាប់ បង្កើតអង្គការ និងក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់វិស័យការ និងវិសហមជ្ឈការ។ វាបានបង្ហាញអោយឃើញថា នេះជាជំហានផ្តួចផ្តើមមួយដ៏គួរអោយកោតសរសើរ ដែលតំរូវឆ្ពោះទៅរកការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់សេវាកម្មនៅក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋាន តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការចូលរួមនៃអាជ្ញាធរខេត្ត និងអាជ្ញាធរស្រុក ក៏ដូចជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចង់ឃើញពីការចូលរួមថែមទៀតនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត នៅក្រោមក្របខ័ណ្ឌវិស័យការ ដោយអនុញ្ញាតអោយមានការចូលរួមពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងអង្គការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងដំណើរការនៃការសំរេចចិត្តផ្សេងៗទៀត។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលកត់សំគាល់ឃើញថា ការពិគ្រោះយោបល់លើអនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងដីបានចាប់ផ្តើម និងមានការព្រមព្រៀង ដែលតំរូវអោយមានការបង្កើតក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដើម្បីពិនិត្យមើលលើការដាក់អោយអនុវត្តនូវមាត្រាទី ១៨ នៃច្បាប់ភូមិបាល។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសង្ឃឹមថា ការដាក់បង្ហាញជាសាធារណៈនៃកិច្ចសន្យាគ្រប់គ្រងដីសម្បទាន សេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺជាជំហានទី ១

ខ្ញុំខំបន្តប្រជុំពិគ្រោះយោបល់
រាជរដ្ឋាភិបាលមិនទាន់បានអនុវត្ត
តាមអ្វីដែលបានព្រមព្រៀងនោះទេ
ហើយដែលសន្តិសុខស្បៀងបានយល់ព្រមថា
នឹងអនុវត្តជាបន្ទាន់ គឺ
"ការបង្កើនតម្លាភាព ក្នុងការគ្រប់គ្រង
ធនធានធម្មជាតិរបស់រដ្ឋ តាមរយៈ
ការបញ្ចេញអោយដឹងជាសាធារណៈ
នូវកិច្ចសន្យាដែលបាន
ចុះកិច្ចព្រមព្រៀង និងលក្ខន្តិកៈ
ដែលត្រូវអនុវត្តតាម (ការបាត់បង់សិទ្ធិ
និងវិធានការផ្សេងៗទៀត)
កិច្ចសន្យាសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចការធ្វើ
សម្បទានសំរាប់ការរុក រករ៉ែ
ឡូត៍នេសាទ ការបញ្ចេញអោយដឹងជា
សាធារណៈជាបន្ត នូវលក្ខន្តិកៈ នៃការ
ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ នូវសម្បទាន
ព្រៃឈើ" ។

ក្នុងការឈានទៅរកការគ្រប់គ្រងដីធ្លីអោយបានល្អ ប្រសើរឡើង ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលកត់សំគាល់ឃើញថា ការផ្អាក និងការដឹកជញ្ជូនឈើហិប នៅតែមានសារៈសំខាន់ ។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល កំពុងតែត្រួតពិនិត្យតាមដានយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះការបញ្ចេញថវិកាសំរាប់វិស័យសុខភាព និងអប់រំដើម្បីធានា ថាអ្នកផ្តល់សេវាសុខភាព និងការអប់រំមូលដ្ឋាន ទទួលបានប្រាក់បំណាច់ទាន់ពេលវេលា។ មកទល់ពេលនេះក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ប្រាក់ខែត្រូវបានបើកជូន ប៉ុន្តែថវិកាសំរាប់ថ្លៃប្រតិបត្តិការមិនទាន់បានទទួលនៅឡើយទេ នៅស្ទើរតែគ្រប់ខេត្ត ស្រុកទាំងអស់ ។ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាល រួមមានប្រាក់ខែសមស្រប សំរាប់បុគ្គលិកមន្ត្រីសាធារណៈ និងប្រព័ន្ធប្រែងប្រាស់ផ្នែកលើជំនាញវិជ្ជាជីវៈវាជាការចាំបាច់ត្រូវការជាមុនដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងក្នុងការផ្តល់ សេវាកម្ម ។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសង្ឃឹមថា ការអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងច្បាប់ប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស គឺជាជំហាន មួយដ៏មានសារៈសំខាន់ ក្នុងការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការការពារសំរាប់ជនរងគ្រោះដោយសារអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការជួញដូរ ។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បញ្ជាក់ឡើងវិញនូវការប្តេជ្ញាចិត្ត ក្នុងការចូលរួមក្នុងដំណើរការកំណែទម្រង់ ក្នុងន័យស្ថាបនាជួយនាំយក សំលេងរបស់សហគមន៍ ដែលពួកយើងកំពុងតែបំរើ និងធ្វើការជាមួយពួកគាត់ទៅកាន់អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ និងអ្នកប្រតិបត្តិកម្មវិធី កំណែទម្រង់របស់ប្រទេសកម្ពុជា ។

ការលើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវផ្នែកសង្គមនៅតាមជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា៖ របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ

មានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នា ពេលបច្ចុប្បន្ន ចំពោះការអនុវត្តន៍ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ទីភ្នាក់ ងាររដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសផ្នែកផ្តល់សេវាសង្គមមូលដ្ឋាន និងការកសាង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗនៅក្នុងឃុំ ។ នៅពេលដែលទីភ្នាក់ងារ រដ្ឋាភិបាល អាចផ្តល់ជូននូវរបាយការណ៍ជាបរិមាណ និងស្ថិតិ ដូចជា អត្រាអ្នកចេះអក្សរ ការចុះឈ្មោះចូលរៀន និងចំនួនមណ្ឌលសុខភាព ដែលបានសាងសង់ ប៉ុន្តែមានអ្នកដឹងតិចតួចណាស់អំពីគុណភាពនៃ សេវាដែលបានផ្តល់ និងអាការដែលបានសាងសង់ ជាពិសេសចំពោះ លទ្ធផលទាំងនេះ ថាតើប្រាកដដាច់ដែលបានគ្រោងទុកដែររឺទេ ។ ដោយទទួលស្គាល់ការនេះ របាយការណ៍ភាពរីកចំរើននៃការអនុវត្តន៍ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បានដាក់ចេញ នូវបញ្ហាប្រឈម មួយដល់ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជួយត្រួតពិនិត្យតាមដាន ភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា។ ជំរើសមួយដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍ ដោយ របាយការណ៍នោះ គឺសំរាប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីរៀបចំនូវ សន្លឹកប័ណ្ណស្នាមស្នង់ពីការយល់ឃើញរបស់សាធារណជន ពីបញ្ហា សំខាន់ជាក់លាក់មួយចំនួនដោយរួមបញ្ចូលការផ្តល់សេវា ។

ដើម្បីរក្សាបាននូវបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ក្នុងការពង្រឹងការចូល

រួមរបស់សង្គមស៊ីវិល សំរាប់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានសំរាប់អ្នកក្រីក្រ ។ គំរោងគាំទ្រក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានបង្កើតឡើងនៅកម្ពុជា ដើម្បីអនុវត្ត នូវការរាយការណ៍ពីការវាយតម្លៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលជាវិធីសាស្ត្រ មួយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងបន្ទាប់ពី មានការទទួលស្គាល់ជា អន្តរជាតិនូវការវាយតម្លៃនេះ ហើយដែលត្រូវបានអនុវត្តជាលើកដំបូង នៅ បង់កាឡូ ប្រទេសឥណ្ឌា។ ជាសង្ខេបរបាយការណ៍នេះ ប្រមូលនូវ ការយល់ឃើញពីការពេញចិត្ត និងភាពត្រឹមត្រូវនៃសេវាមួយចំនួន ដែលលទ្ធផលនៃរបាយការណ៍នេះនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាឈ្នានីសំរាប់ បង្កើតសម្ភារធម្ម និងជំរុញអោយមន្ត្រីឃុំ និងអ្នកផ្តល់សេវា បានឆ្លើយ តបជាវិជ្ជមាន ចំពោះការអំពាវនាវរបស់ជនទូទៅសំរាប់ធ្វើអោយ ប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗ ។

ការសិក្សានេះបានពិនិត្យមើលនូវសេវាសាធារណៈជា មូល ដ្ឋានចំនួនបី និងគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធពីរ នៅក្នុងឃុំមួយចំនួន ដែល រួមមានប្រព័ន្ធទឹកអណ្តូង សេវាសុខភាព ផ្តល់ដោយមណ្ឌលសុខភាព ការអប់រំថ្នាក់បឋម គំរោងផ្លូវលំជនបទ និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រប់ខ្នាត តូច។ របាយការណ៍នៃការសិក្សាបង្ហាញថា ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំ មានការពេញចិត្តតិចតួចសំរាប់សេវាសង្គមជាមូលដ្ឋាន និងហេដ្ឋារចនា

សម្ព័ន្ធកន្លឹះមួយចំនួន ដែលបានផ្តល់ដោយរដ្ឋាភិបាល ។ លទ្ធផលសង្ខេប មានដូចតទៅ៖

- ១ ឪពុកម្តាយដែលមានកូនចុះឈ្មោះចូលរៀននៅបឋមសិក្សា នៅឃុំ ផ្សេងៗគ្នាមានកំរិតនៃការពេញចិត្តទាប ។ កំរិតនៃការមិនពេញ ចិត្តគឺ ៦៥.៨% នៅពេលដែលកំរិតនៃការពេញចិត្តមានត្រឹមតែ ៣៤.២% ។ ការមិនពេញចិត្ត គឺមកពីមិនមានគុណភាព ខ្វះខាត បន្ទប់រៀន ខ្វះខាតសៀវភៅសិក្សា និងសម្ភារៈសិក្សា ខ្វះខាតការ លើកទឹកចិត្តដល់គ្រូបង្រៀន និងការទារប្រាក់ពីសិស្ស ។
- ២ ជាទូទៅប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំ មិនសប្បាយចិត្តប្រព័ន្ធទឹកស្អាត ដែលបានរៀបចំដោយរដ្ឋាភិបាលទេ ។ កំរិតនៃការពេញចិត្តមានតែ ៤៣.១% នៅពេលដែលកំរិតនៃការមិនពេញចិត្តមានរហូតដល់ ៦៥.៨% ។ មូលហេតុចម្បងចំពោះការមិនពេញចិត្ត គឺមកពីចំងាយ ផ្លូវពីផ្ទះទៅអណ្តូងទឹកមានចំងាយឆ្ងាយពេក ចំនួនអ្នកប្រើប្រាស់ ច្រើនពេកជាហេតុធ្វើអ្នកឱ្យប្រើប្រាស់តំរងជួររង់ចាំយូរអណ្តូង ស្អប់ខ្ពះជាញឹកញាប់ពុំ មាននរណាម្នាក់នៅក្នុងភូមិ អាចជួសជុល បាន និងមិនមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ក្នុងការធ្វើ សេចក្តីសំរេចចិត្ត ថាតើគួរតែតំលើងអណ្តូងស្អប់នោះ ។
- ៣ ប្រៀបធៀបទៅនឹងសេវាផ្សេងៗទៀតដែលបានសិក្សា ការពេញ ចិត្តកម្មវិធី ការធ្វើអោយសុំនឹងរោគមានកំរិតខ្ពស់គឺរហូតដល់ ៦៣.៥% ។

- ៤ ការវាយតម្លៃកំរិតនៃការពេញចិត្តជាទូទៅ សំរាប់គំរោងប្រព័ន្ធ ស្រោចស្រប់ខ្នាតតូចមាន៤១.២% ។ កសិករដែលបានសំដែងនូវ ការមិនពេញចិត្តលើភាពទន់ខ្សោយនៃយន្តការសំរាប់ការចែក ចាយទឹក ខ្វះខាតតម្លាភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ថ្លៃប្រើប្រាស់ទឹក មានការចូលរួមតិចតួចពីកសិករ ទាក់ទងនឹងការថែទាំប្រព័ន្ធ ស្រោចស្រប់ និងចាយសោហ៊ុយសំរាប់ការទទួលបាននូវសេវា ស្រោចស្រប់ ។
- ៥ ប្រជាពលរដ្ឋមានចំនួនស្មើគ្នា សំរាប់កំរិតនៃការពេញចិត្តផ្លូវលំ ជនបទដែលបានកសាងនៅក្នុងឃុំ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងចំណោមហេតុផលដែលធ្វើអោយមានការមិនពេញចិត្ត គឺបណ្តាល មកពីគុណភាពនៃការសាងសង់អន់ ការថែទាំអន់ និងតម្រូវអោយមានការបរិច្ចាគច្រើនហួសហេតុពេកពីពួកគេ មុន ពេលផ្លូវថ្នល់ត្រូវបានសាងសង់ ។ មានចំនួនច្រើនលើសលប់លើក ឡើងថា មិនមានការពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយអ្នកតាំងទីលំនៅ ថាតើផ្លូវគួរឆ្លង កាត់តាមចំណុចណាខ្លះ ដែលនាំអោយចំនួនមនុស្ស ដែលទទួលបានផលពីផ្លូវមានចំនួនតិចតួច ។

វិស័យកន្លឹះមួយចំនួនដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ដែលត្រូវតាមដាន

រាជរដ្ឋាភិបាល និងម្ចាស់ជំនួយបានប្តេជ្ញាជាតិក្នុងការធ្វើការ រួមគ្នាដើម្បីអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រដ្ឋាភិបាល និងសំរេច អោយបាននូវគោលដៅដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់ បន្ថយ ភាពក្រីក្រ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រចាំសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។ លើកតំកើនការខិតខំប្រឹងប្រែងរួម ដោយបានបង្កើតឡើងនូវក្រុម ការ ងារបច្ចេកទេសចំនួន ១៧ ដែលផ្តោតលើវិស័យកន្លឹះមួយចំនួន ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនីមួយៗ បានដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាព និងសូចនាករសំរាប់ការតាមដាន និងការងាររួមសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ។ វិស័យកន្លឹះខ្លះដែលនឹងត្រូវអនុវត្ត និងតាមដាន មានដូចខាងក្រោម៖

- ១. ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ និងបង្កើនការទទួលខុសត្រូវ៖ ត្រូវរាយការណ៍អំពីករណីនៃអំពើពុករលួយ និងបញ្ជូនទៅកាន់តុលាការ

- ស្ថិតក្រោមច្បាប់ដែលមានស្រាប់ ពង្រាងច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលមានស្រាប់ ត្រូវរឹតតែស្របតាមការអនុវត្តន៍ល្អរបស់អន្តរជាតិ (ស្របតាមអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិក្នុងការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និងចូលជាធរមាន និងបង្កើតឡើងនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ដូចជាសេរីភាព នៃសារពត៌មានជាដើម) ។
- ២. កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងតុលាការ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស៖ រាជ រដ្ឋាភិបាលនឹងលើកកម្ពស់កំណែទម្រង់ច្បាប់ និងតុលាការ និងធានាបាន នូវប្រព័ន្ធតុលាការឯករាជ្យតាមរយៈការអនុវត្តន៍នូវគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រកន្លឹះមួយចំនួន ពង្រឹងវិធាននៃច្បាប់លើកតំកើងប្រព័ន្ធ យុត្តិធម៌សង្គម កាត់បន្ថយអំពើពុករលួយ លុបបំបាត់វប្បធម៌គ្មានទោស ពង្រឹងវប្បធម៌សន្តិភាព និងការយកច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ។

- ៣. កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថាការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន មានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល និងសេវាផ្នែកសុខាភិបាលត្រូវតែអព្យាក្រឹត្យមានតម្លាភាព ឈរលើវិជ្ជាជីវៈមានការឆ្លើយតប និងការទទួលខុសត្រូវ ។
- ៤. វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ វិមជ្ឈការត្រូវតែអនុវត្តអោយស្រប ទៅនឹងដំណើរការនៃវិសហមជ្ឈការ ដើម្បីកសាងសមត្ថភាពនៅថ្នាក់ក្រុង ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុក ។
- ៥. ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការរក្សាអោយបានហ្មត់ចត់នូវ ខ្ទង់ថវិកា គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីធានានូវបរិស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ និងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសមធម៌ និងនិរន្តរភាព ។
- ៦. បញ្ហាចាក់ស្រែះផ្នែកកសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិមានសារៈសំខាន់ណាស់ សំរាប់បង្កើន និងពង្រីកមូលដ្ឋានសំរាប់កំណើន

- សេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈការបើកចំហរ និងការប្រើប្រាស់នូវសក្តានុពលទាំងឡាយនៅក្នុងវិស័យដ៏ទៃទៀត ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ដែលមានសក្តានុពល និងវិស័យកសិឧស្សាហកម្ម ។ ធ្វើដូច្នោះកម្ពុជានឹងទទួលបាននូវផលច្រើនជាវិជ្ជមានក្នុងការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ របស់ពលរដ្ឋដែលរស់នៅទីជនបទ ។
- ៧. ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនៈ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចាត់ទុកវិស័យឯកជនគឺជាគ្រឿងយន្តសំរាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ខណៈដែលរដ្ឋាភិបាលដើរតួនាទីជាអ្នកកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រ ក្នុងការបង្កើតមជ្ឈដ្ឋានជំរុញ សំដៅលើកំពស់សហគ្រាសឯកជន និងអ្នកគ្រប់គ្រងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ។
- ៨. បញ្ហា យេនឌ័រ ភាពក្រីក្រ និងបញ្ហាប៊ុរ/អេដស៍ ។
- ៩. បញ្ហាអប់រំ និងសុខាភិបាល ។
- ១០. ការកាត់តម្រឹម និងភាពស្រុះស្រួលគ្នា ។

តម្លាភាព ៥

- ខ្វះឆន្ទៈនៅក្នុងតុលាការ ក្នុងការកាត់ទោសជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬបញ្ហា អោយមានការសងជំងឺចិត្ត ចំពោះជនរងគ្រោះ ។
- មានការសិក្សា និងស្រាវជ្រាវតិចតួចលើវិសាលភាពហេតុ និងបច្ច័យនៃអំពើហិង្សាចំពោះស្ត្រី ។
- ខ្វះការការពារដល់អ្នកផ្តល់សេវា ដូចដែលបានចង្អុលបង្ហាញនៅក្នុងការវាយប្រហារថ្មីៗនេះ នៅមជ្ឈមណ្ឌលអង្គការ AFESIP ។
- ខ្វះការផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ដល់អ្នកដែលរួចខ្លួនរស់រានមានជីវិត ។
- ជនរងគ្រោះមិនអាចទទួលបានឱសថ បើគ្មានដីការរបស់តុលាការ ។
- ខ្វះការយល់ដឹងពីថ្នាក់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ពាក់ព័ន្ធបញ្ហាសិទ្ធិស្ត្រី និងកុមារ
- កម្ពុជាមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការដាក់របាយការណ៍ ស្តីពី CEDAW ។
- ខ្វះការរៀនរូប និងការចូលរួមពីសំណាក់សាធារណជន និងយុវជនក្នុងការលើកកំពស់សិទ្ធិស្ត្រី ដែលអាចសំរេចបានតាមរយៈកម្មវិធីនៅតាមសាលារៀន និងសារពត៌មានរបស់រដ្ឋ ។
- គួរអោយព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងពីស្ថានភាពរបស់កុមារ និងមាតា-ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹង HIV/AIDS និង កំណើនអត្រាមរណៈទារក ។

ដោយហេតុថា បញ្ហាសេសសល់ដ៏ទៃទៀតក៏មានសារៈសំខាន់ដែរនោះរដ្ឋាភិបាលគួរផ្តល់អាទិភាពក្នុង ការសំរេចអោយបាននូវគោលដៅ BPPA ។ ដើម្បីសំរេចគោលដៅនេះ គួរសំរេចអោយបាននូវចំណុចខាងក្រោម នេះក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ :

- ១. អនុម័តច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការពារជនរងគ្រោះ ដោយហេតុថា នេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការការពារសមាជិកគ្រួសារ អោយរួចផុតពីការរំលោភបំពាន ។
- ២. ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើហិង្សាចំណាប់ខ្មាំង និងជួញដូរមនុស្ស ដោយបញ្ចូលនូវរាល់ ទម្រង់នៃការជួញដូរ រួមមាន ពេស្យាចារ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ការយកមនុស្សជាទំនិញ នាំសំបុត្រ ការសុំកូន ការងារដោយបង្ខំ និងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្សេងទៀត ។
- ៣. បង្កើតផ្នែកមួយនៅក្នុងតុលាការបច្ចុប្បន្ន បើសិនជាមិនបង្កើតថ្មីសំរាប់ករណីទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រួសារក្មេងជំទង់និង/ឬកុមារ ។
- ៤. បង្កើនកំណែទម្រង់តុលាការតាមរយៈការពង្រឹងឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ដើម្បីដាក់ទោសមន្ត្រីតុលាការពុករលួយ ។
- ៥. បង្កើនជាបន្ទាន់ និងធានាអោយបាននូវសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពរបស់អ្នកផ្តល់សេវាជនរងគ្រោះសាក្សី ដែលបានឃើញអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រី ។
- ៦. បង្កើត និងផ្តល់ជំរករបស់រដ្ឋ កម្មវិធីនីតិសម្បទា និងសេវាពិគ្រោះយោបល់ ដើម្បីកុំអោយពឹងផ្អែក តែលើ NGOs និងដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋ ។
- ៧. បង្កើតការពិគ្រោះយោបល់អំពីការធ្វើនីតិសម្បទា និងគ្រប់គ្រងកំហឹងសំរាប់អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ដើម្បីរារាំងមិនអោយពួកគេបន្តឥរិយាបថអវិជ្ជមាននេះទៀត ។

តម្លាភាព ៥ (ភាសាអង់គ្លេស)